

інституційні зміни, такі як боротьба з корупцією, побудова справедливої судової системи, підвищення обізнаності населення щодо їх трудових прав. Економічні агенти мають розуміти, що довгострокові переваги функціонування легального бізнесу будуть значно переважати можливості отримання короткострокових нелегальних доходів від тіньової діяльності.

Список використаних джерел:

1. Johnson S. The unofficial economy in transition / S. Johnson, K. Daniel, S. Andrei. // Brooking Papers of Economic Activity. – 1997. – №2.
2. Friedman E. Dodging the grabbing hand: the determinants of unofficial activity in 69 countries / Friedman E., Johnson, S., Kaufmann, D., & ZoidoLobaton, P. // World Bank Discussion Paper. Washington, DC: The World Bank. – 1999.
3. Yair E. The Shadow Economy in Transition Countries: Friend or Foe? A Policy Perspective / E. Yair, Z. Clifford. // World Development. – 2002.
4. Schneider F. Shadow economies: size, causes and consequences. / Schneider F., Enste D. // Journal of Economic Literature. – 2000. - №38(1).
5. Kaufmann D. Integrating the unofficial economy into the dynamics of post-socialist economies: a framework of analysis and evidence / D. Kaufmann, A. Kaliberda. // Policy Research Working Paper Series from The World Bank. – 1996. – №1691.

Тези підготовлено в рамках фундаментального проекту кафедри фінансів НаУКМА на тему «Методологія та економіко-математичній інструментарій оцінки впливу тіньової економіки та дисбалансів на ринку праці на фінансову стабільність та економічне зростання в Україні».

Вашуленко М.С., Огоновська Г.І.

Студентки 1 курсу магістерської програми, НАУКМА

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Україна має достатній потенціал для розвитку інноваційної діяльності за умов проведення ефективної державної політики. Проте механізм комплексного розвитку інноваційної діяльності в умовах трансформаційної економіки України є недостатньо вивченим. На думку експертів, основною причиною гальмування інноваційного розвитку в країні є дефіцит фінансових ресурсів.

За останні роки ситуація в Україні є такою, що домогтися відчутних результатів в експорті інноваційної продукції та створенні сприятливих умов для інноваційної діяльності вітчизняних виробників не вдасться. Українська інноваційна сфера наразі не є привабливою для вітчизняних та особливо іноземних інвесторів, це пов'язано з тим, що можливості держави щодо спрямування фінансових потоків в інноваційний розвиток економіки є дуже обмеженим [1].

Також в Україні досить низькою є патентна активність науково-промислового комплексу, тому що умови правової охорони інтелектуальної власності в Україні не відповідають завданням розвитку національної інноваційної системи, а також немає чіткої системи формування, розгляду та затвердження в органах державної влади та управління програм державного рівня [2].

Розглянемо стан інноваційного розвитку України. Однією з об'єктивних оцінок є аналіз відносної позиції України в світових рейтингах інноваційного розвитку. Так, згідно з Європейським інноваційним індексом Україна входить до групи країн з найнижчим рівнем інновації [3]. За рейтингом міжнародного агентства Bloomberg Rankings у 2016 році Україна посіла 41 з 50 місць.[4] Відповідно до The Global Innovation Index 2016 Всесвітньої організації інтелектуальної власності (World Intellectual Property Organization, WIPO) країна посіла 56 місце, за Innovation Input Sub-Index rankings – 76, Innovation Output Sub-Index rankings – 40 місце [5].

Питома вага підприємств, що впроваджували інновації в останні роки коливається від 10 до 17% загальної кількості підприємств. А питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової досягла свого максимуму ще в 2000 році – 9,4%, у 2015 році – 1,5%, у 2016 збільшилась до 6,4% [6].

Розглянемо джерела фінансування інноваційної діяльності (табл.1). Бачимо, що фінансування з Державного бюджету у 2016 році склало менше 1%. Мала частка у фінансуванні інвестиційної діяльності припадає також на іноземних інвесторів. В основному фінансування здійснюється за рахунок власних коштів.

Таблиця 1. Джерела фінансування інноваційної діяльності

	Власні, %	Державний бюджет, %	Іноземні інвестори, %	Інші джерела, %
2010	59,4	1,1	30,0	9,6
2011	52,9	1,0	0,4	45,6
2012	63,9	2,0	8,7	25,5
2013	72,9	0,3	13,1	13,7
2014	85,0	4,5	1,8	8,7
2015	97,2	0,4	0,4	2,0
2016	94,9	0,8	0,1	4,3

Джерело: побудовано автором на основі [6]

Таким чином, для розвитку інноваційної діяльності в Україні необхідно здійснити комплекс організаційно-економічних заходів, до яких належать:

- здійснення ефективної державної інноваційної політики, погоджуючи темпи і пропорції розвитку науки, технологій і виробництва;
- удосконалення механізму захисту прав інтелектуальної власності та патентного захисту інновацій;
- розвиток інноваційної інфраструктури шляхом покращення системи інформаційного забезпечення інноваційної діяльності;
- розширення міждержавного співробітництва в галузі наукових розробок та інноваційної діяльності [7].

Реалізація напрямків розвитку інноваційної діяльності в Україні дасть змогу значно підвищити рівень інноваційної активності промислових підприємств, стабілізувати прискорений процес оновлення виробництва, ефективно використовувати внутрішні та залучені зовнішні інвестиції на інноваційну діяльність.

Отже, інноваційна діяльність у повному обсязі має комплексний, системний характер і охоплює такі види роботи, як пошук ідей, ліцензій, патентів, кадрів, організацію дослідницької роботи, інженерно-технічну діяльність, яка об'єднує винахідництво, раціоналізацію, конструювання, створення інженерно-технічних об'єктів, інформаційну та маркетингову діяльність. Усе це створює прогресивні умови для інноваційного розвитку та активізації інноваційних процесів.

Список використаних джерел:

1. Інноваційний розвиток в Україні: наявний потенціал і ключові проблеми його реалізації. Аналітична доповідь центру Разумкова // Національна безпека і оборона. – 2009. – С. 2-14.
2. Горбулін В. П. Державне управління науково-технічними та економічними процесами / В. П. Горбулін – К. : ДП „НВЦ» Євроатлантикінформ”, 2010. – 272 с.
3. Innovation Union Scoreboard 2016 [Electronic resource]. – Mode of access: http://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/factsfigures/scoreboards/files/ius-2016_en.pdf.
4. The Bloomberg Innovation Index [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.bloomberg.com/graphics/2016-innovative-countries/>.
5. Офіційний сайт Всесвітньої організації інтелектуальної власності [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://www.wipo.int/portal/en/index.html>
6. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
7. Проект ЄС «Вдосконалення стратегій, політики та регулювання інновацій в Україні» Інноваційна політика: європейський досвід і рекомендації для України (том 3). – Київ. – 2011.